Jaap

van der Meulen

1957 - 2025

Een groot deel van mijn leven heb ik gewijd aan het recht. Een belangrijk doel van het recht is het creëren en onderhouden van een ordening, die het bestaan van een menselijke samenleving mogelijk maakt.

Het recht wordt (mede) gevormd door ‘de rechtsidee’. Dat is het streven naar een ideale toestand, waarin ieder levert respectievelijk krijgt, waartoe hij of zij verplicht respectievelijk gerechtigd is. De verdeling moet ‘eerlijk’ zijn.

Het recht gaat over zaken en belangen die voor menselijke beheersing vatbaar zijn. Logisch, want wat ‘daarbuiten’ gebeurt – daarop heeft de mens geen invloed.

Ons leven wordt echter beslissend beïnvloed door een werkelijkheid die niet bestaat uit zaken die ‘voor menselijke beheersing’ vatbaar zijn. Liefde, ziekte, troost, pijn, eenzaamheid, samenzijn. Die werkelijkheid onttrekt zich aan ‘de rechtsidee’. Je kunt niet klagen over gebeurtenissen welke in die werkelijkheid ontstaan en als zodanig niet behoren tot de categorie ‘eerlijk’ . Die werkelijkheid is er vanaf het ontstaan van het leven. Alleen vanuit die werkelijkheid kan het leven bestaan.

Het Bijbelse scheppingsverhaal is voor mij niet een letterlijk verhaal, maar een symbolisch verhaal. De werkelijkheid, die zich onttrekt aan de rechtsorde, die werkelijkheid, die ons leven vormt en beïnvloedt, dàt is voor mij God. De werkelijkheid, die buiten onze beheersing valt. De werkelijkheid waarover wij niets te zeggen hebben.

Je kunt God niet ‘te spreken krijgen’, of bij hem/haar klagen over ‘oneerlijke’ dingen. Over onrecht jou aangedaan. God reikt boven de mens en zou zijn/haar goddelijkheid verliezen als je, bijvoorbeeld door langdurig te bidden of door een devoot leven te leiden, aan hem/haar verantwoording of uitleg zou kunnen vragen. Hij/Zij grijpt ook niet in als iets in ons leven gebeurt wat naar menselijke moraliteit onaanvaardbaar of oneerlijk is.

Ik geloof niet in een ‘sturende intelligentie’ die in de wolken boven ons aanwezig is en die over ons leven beslist.

Ik geloof dat de wereld, onze aarde, alles wat er is, op een intelligente manier in en vanuit zichzelf is gevormd en zich ontwikkelt. Dat gebeurt op een manier, die uitsteekt boven dat wat vatbaar is voor menselijke beheersing. In dat grote gebeuren, in die zich altijd verder ontwikkelende werkelijkheid ontstaat dat wat ons gelukkig of verdrietig maakt, ons energie geeft en ook dat wat ons ten slotte in de dood doet eindigen.
Dat grote gebeuren onttrekt zich aan onze beïnvloeding, het is niet vatbaar voor de menselijke beheersing. Voor het recht. En zo moet het ook zijn. Wij zijn geen heersers. Het leven en de dood onttrekken zich aan onze beheersing.

Mijn religie, mijn godsdienst gaat over het leven en niet over de dood. Mijn geloof gaat over die grotere werkelijkheid die liefde, geluk en ook destructie brengt. Het is voor mij een zich altijd verder ontwikkelende intelligentie, een intelligentie die ons vanaf onze geboorte tot aan onze dood bepaalt. De intelligentie waardoor wij gedragen worden gedurende ons hele leven. De intelligentie waartegen we niet in beroep kunnen gaan, maar waar we wel allemaal deel van uitmaken.
En ik zie het scheppingsverhaal als een symbolische uitdrukking van die intelligentie. Ik noem het God, daarom is onze hulp in de naam van de Heer. Die hemel en aarde geschapen heeft en die niet laat varen de werken zijner handen.
Uit respect hiervoor begint de dienst met een opdracht aan God, aan de werkelijkheid waarin het leven ontstaan is. En als troost, als bemoediging voor ieder van ons wordt zij afgesloten met de vraag ons leven te blijven steunen en zegenen.

Jaap van der Meulen

Muziek bij het indragen: Mozart - *Requiem, K.626: Lacrimosa*

Welkom door uitvaartleider: Leo Boermans

Votum en groet: ds. Cor Nijkamp

Muziek: The Who - *Go To The Mirror!*

Herinneringen aan Jaap namens het gezin: Wilmar van der Meulen

Muziek: The Beatles - *Golden Slumbers, Carry That Weight, The End*

Marit van der Meulen

Klaskia Saskia van der Meulen

Pianospel: Masako Otsuka - Harke Jan van der Meulen - *Impasse*

Jan Bijlholt

Pianospel: Masako Otsuka - Beethoven - *Moonlightsonata op. 27-2*

Rolf van Hulten

Muziek: The Rolling Stones - *She's a rainbow*

Jos Boerland

Eerde de Vries

Pianospel: Masako Otsuka - Modest Mussorgski
Promenade uit "Pictures at an Exhibition"

Zegewens: ds. Cor Nijkamp

Mededelingen door uitvaartleider: Leo Boermans

Muziek bij het uitdragen: Masako Otsuka - Harke Jan van der Meulen -
Lentedansfantasie voor Jaap